

NOBEL EKONOMİ ÖDÜLLERİ

İktisat bilimi alanında dünyanın en prestijli ödülü kabul edilen Nobel İktisat ödülü, İsveç Kraliyet Bilimler Akademisi tarafından, 2011 yılında Christopher Albert Sims'e (Princeton Üniversitesi, New Jersey-ABD) verilmiştir. Sims, bu ödüle "Makroekonomide Neden ve Sonuç Üzerinde Yaptığı Ampirik Araştırmalarından" dolayı layık görülmüştür.

CHRISTOPHER ALBERT SIMS - 2011 NOBEL EKONOMİ ÖDÜLÜ

Yaşam Öyküsü: Dedelerinin bir tarafı, Rusya/Estonya göçmeni, diğer tarafı ise İngiliz göçmeni olan Sims, 1942 yılında Amerika'nın başkenti Washington'da doğmuştur. Babası İngiliz ve Kuzey İrlanda kökenlerinden gelmekte, annesi ise yarı Estonyalı bir Yahudi ve yarı İngiliz soyundan gelmektedir. Babasının askeri görevlerinden dolayı 5-7 yaşları arasında Almanya'da yaşamıştır. Babasının ordudan devlet görevine geçiş yapmasıyla birlikte, Amerika'ya dönen aile, önce Virginia sonrasında ise Connecticut eyaletinde yaşamışlardır. Burada lise eğitimini tamamlayan Sims, lisedeki matematik öğretmeni sayesinde matematiğe ilgi duymaya başlamıştır. Günümüzde, Sims ailesinin, bugün yaşamlarının önemli bir bölümünü kapsayan dört tane torunları bulunmakta ve onları düzenli olarak ziyaret etmektedirler.

Eğitim-Kariyer: 1959'da girdiği Harvard Üniversitesi'nin matematik bölümünde lisans eğitimini 1963'te tamamlamıştır. Haziran 1963'de aldığı lisans diploması kendisine "magna cum laude" şeref derecesi ile verilmiştir. Lisans üstü çalışmalarına Eylül 1963'de Kaliforniya Üniversitesi, Berkeley'de başlamıştır. Ama Temmuz 1964'de tekrar Harvard Üniversitesi'ne dönmüş ve burada doktora için çalışmalarına devam etmiştir. 1967 yılında tez çalışmasını bitirmesinden birkaç ay önce, Catherine Sears ile evlenen Sims, "The Dynamics of Productivity Change. A Theoretical and Empirical Study (Verimlilik Değişmesi Dinamiği: Teorik ve Empirik bir Çalışma)" adlı doktora tezi ile 1968'de Harvard Üniversitesi'nden doktorasını almıştır. Doktora öğrencisi iken Harvard Üniversitesi'nde Ekonomi okutmanlığı yapmıştır. 1968-1970 arasında yine Harvard Üniversitesi'nde İktisat Asistan Profesörlüğü yapmıştır. 1970-1974'de Minnesota Üniversitesi'nde İktisat Yardımcı Profesör olarak görev yapmıştır. 1974'de bu üniversitede profesörlük görevine atanmış ve 1974-1990'da Minnesota Üniversitesi'nde İktisat Profesörü olarak çalışmıştır. Sonra Yale Üniversitesi'ne geçmiş ve 1990-1999'da Yale Üniversitesi'nde "Henry Ford II İktisat Profesörü" olarak görev yapmıştır. 1999'da Princeton Üniversitesi'ne İktisat Profesörü olarak geçmiş; aynı üniversitede 2004'den sonra "İktisat ve Bankacılık Profesörü" olarak günümüze kadar görevinin başında bulunmuştur. Makro ekonomide sahip olduğu düşünce sisteminin meslektaşları olan iki kişi olan Thomas John Sargent ve Neil Wallace'den etkilendiğini belirtmektedir.

Hobileri: Sims, lise yıllarında okulun futbol takımında oynadığını ve müzik aleti olarak trombon çaldığından bahsetmiştir. Günümüzde ise eşi Cathie'nin yönlendirmesi ile at binmeyi öğrenmiş ve bu en büyük hobisi haline gelmiştir.

İktisat Bilimine Katkıları: Sims ekonometri ve yeni neoklasik makroekonomik teori alanlarına çok önemli ve etkili makaleler yazarak katkıda bulunmuştur. Ekonometri alanında "zaman serileri yaklaşımına" eğilmiş ve özellikle "Vektör Otoregresyon (VAR)" modelleri teorisinde ve bu modellerin "Bayesyen kestirim" ile ampirik olarak kullanılmasında öncü çalışmalar yapmıştır. Yeni neoklasik makroekonomi çalışmaları içinde "fiyat seviyesi için mali politika teorisi" ve (Lars Hansen ile birlikte) "rasyonel dikkatsizlik (rational inattention)" konularını yeni olarak ortaya atıp geliştirmiştir. 2011 yılında aldığı Nobel Ekonomi Ödülü'nde iktisat bilimine yaptığı önemli katkılar "makro ekonomide neden ve sonuç üzerinde yaptığı ampirik çalışmalar" olarak gösterilmiştir. Yapmış olduğu bu çalışmasını gündelik hayata da tercüme eden Sims, bu çalışmanın, Merkez Bankası para politikasının nedenselliğinin yönünü belirlemede önemli bir teknik sağlayacağından bahsetmektedir. Sims sonraları, rasyonel dikkatsizlik teorisi ve fiyat düzeyinin mali teorilerinin geliştirilmesine de katkıda bulunmuştur.